JOURNÉE INTERNATIONALE DE LA PAIX, 21 septembre 2020,
discours *en espéranto* puis en français.

La jaro 2000 estis la 'jaro de la jarmilo'
La UNo (Unuiĝintaj Nacioj) dekretis ĝin 'internacia jaro de la kulturo pri paco'.
189 Membro-Ŝtatoj adoptis la Jarmilan deklaracion en kiu oni eldiris la ok celojn kaj fakojn por la Disvolviĝo.

L'an 2000 a été "l'année du millénaire".
Elle fut décrétée "année internationale de la culture de paix" par les Nations Unies.
189 Etats membres ont adopté la déclaration du Millénaire dans laquelle ont été énoncés les huit objectifs, et domaines pour le Développement.

En 2015, la bilanco de la ok celoj indikis :
- ke ekstrema malriĉeco pasis de 47 al 14 % (procentoj)
- ke la nombro de infanoj senlernejaj en bazlernejaĝo pasis de 100 al 57 milionoj

En 2015, le bilan des 8 objectifs pour le Développement a indiqué :
- que l'extrême pauvreté est passée de 47% à 14%
- que le nombre d'enfants non scolarisés à l'âge de l'école primaire et passé de 100 millions à 57 millions

- ke la nombro de infanoj kiuj mortis antaŭ kvinjaraĝo pasis de 12,7 al 6 milionoj
- ke duoble pli da homoj ĝuas aliron al trinkebla akvo
- k.t.p. (kaj tiel plu)

- que le nombre de décès des enfants de – 5ans est passé de 12.7 millions à 6 millions
- que 2 fois plus de personnes ont accès à l'eau potable
- etc.

Kreskanta engaĝiĝo de opinioj, de Ne-Registaraj Organizaĵoj (NRO) ***estas pozitiva evoluo****, kaj validas en la tuta mondo.*

Une implication grandissante des opinions, des ONG, **est une évolution positive**, et ce, dans le monde entier.

Male, la ***negativaj eventoj*** *estas superpritraktitaj de la amasinformiloj sen analizi la kaŭzojn kaj starigante timon, minacojn, perforton, kiel migrajn premojn, opozicion inter dungiĝebleco kaj salajroj, naturajn katastrofojn ...*

Par contre, les **évènements négatifs** sont surmédiatisés sans analyser les causes et en instaurant la peur, les menaces, la violence, comme les pressions migratoires, l'opposition entre emploi et salaires, les catastrophes naturelles ….

Dum la loĝantaroj en ekstrema malriĉeco pli bone elturniĝas, malegalecoj kreskas.

Et si les populations dans l'extrême pauvreté s'en sortent mieux, le développement des inégalités creuse des écarts.

La daŭraj elspezoj por militekipi la mondon estas plia minaco. Militoj kaj regionaj konfliktoj ne ĉesas.

La persistance des dépenses pour militariser le monde est aussi une menace. Les guerres et conflits régionaux ne cessent pas.

Armila komerco estas malmorala kaj danĝera. En Francio, la netravidebleco pria estas demokratirifuzo. Landaj ŝuldiĝoj por sin militekipi kaj armilaj translokadoj de lando al lando ne povas esti komerco kiel la aliaj.

Le commerce des armes est immoral et dangereux. En France, la non transparence sur le sujet et un déni de démocratie. L'endettement des pays pour s'armer, le transfert des armes d'un pays à l'autre, ne peut pas être un commerce comme un autre.

***Ni indignas** ĉar nur 5 % de la militaj elspezoj de 10 jaroj – tio estas 900 Md$ - sufiĉus, laŭ la programo de la UNo por Disvolviĝo por solvi la ĉefajn problemojn de la homaro (akvoprovizo, malsato, analfabeteco, ĉefaj malsanoj, …)*

Nous sommes indignés parce seulement 5% des dépenses militaires mondiales pendant 10 ans, soit 900 Mds$ permettraient selon le programme des Nations Unies pour le Développement, de résoudre les principaux problèmes de l'humanité (alimentation en eau, faim, analphabétisme, principales maladies …)

Tial jes, 20 jarojn poste, ankoraŭ necesas batali kontraŭ ideoj malamaj, eksigaj, rasismaj. Oni devas reaserti ke la kulturo pri paco estas la nura kiu ĝermigas ESPERON por diri NE al mizero, NE al perforto, NE al milito.

Alors oui, 20 ans après, il faut encore, combattre les idées de haine, d'exclusion, de racisme. Il faut réaffirmer que la culture de la paix est la seule qui fait germer **l'espoir** pour dire NON à la misère, NON à la violence, Non à la guerre.

Ni prilaboru PACON kune. Solidareco, kunlaboro inter landoj, inter sektoroj, inter generacioj nepras. Ni trairu tiun pandemion, flegu nian planedon, ŝanĝu la mondon kaj revu justan kaj pacan mondon.

Façonnons la paix ensemble. La solidarité, la coopération entre pays, entre secteurs, entre générations sont nécessaires. Traversons cette pandémie, guérissons notre planète, transformons et rêvons d'un monde de justice et de paix

Sole, oni pli rapidas ; kune oni pli for iras. ‘ Oni prilaboru pacon kune’

Seul, on va plus vite, ensemble, on va plus loin. "Façonnons la paix ensemble".

Kopioj de ĉi diskurseto en la 2 lingvoj disponeblas por vi ; sufiĉas peti ilin.
Dankon pro via atento kaj via subteno.

Des copie de ce petit discours dans les 2 langues sont disponibles pour vous ; il suffit de nous les demander.
Merci pour votre attention et votre soutien.

http://culturedelapaix.org/
https://urlz.fr/dQBZ
wikipedia...Internacia Tago pri Paco
http://www.esperanto-angers.fr